

Titel: Kære dumme døde Vik

Tema: Sorg, død og liv, kærester, søskende, ungdom.
Fag: Dansk
Målgruppe: 8.-10.kl.

Data om læremidlet:

E-bog: Caroline Ørsum, Høst & Søn, 2015

Faglig relevans/kompetenceområder

Vejledningen her giver et overblik over indholdet i det pædagogiske overlay, der knytter sig til e-bogen og som kan bookes sammen med e-bogen på mitcfu.dk. Overlayet består af før-, under- og efterlæringsopgaver, der på forskellig vis åbner romanen og lægger op til en dybere læsning og analyse af delelementer i romanen. Opgaverne kan også skabe et afsæt for yderligere litterær analyse af romanen og diskussioner af bogens tematikker. I overlayet er der lagt vægt på en vekselvirkning mellem undersøgende litteraturdidaktik og aktiviteter, hvor elevernes forståelse af tekstens lag udtrykkes igennem elevernes egne produktioner.

Nedenstående kompetenceområder er særligt relevante i forhold til arbejdet med romanens sprog, handling og tema, og læringsmål kan forud for arbejdet opstilles ud fra de specifikke færdigheds- og vidensmål.

- **Fortolkning** med fokus på fx oplevelse og indlevelse og fortolkning.
- **Kommunikation**, hvor arbejdet med denne roman kan styrke elevernes sproglige bevidsthed og fornemmelse for nuancer i det sproglige udtryk.

Ideer til undervisningen

I e-bogens overlay findes opgaver til før, under og efter læsning. Bemærk, at opgaverne efter læsning knytter an til opgaverne under læsning. Det er opgaver, hvor tekstmære observationer kan være en åbning til en dybere forståelse romanen. De er i denne vejledning placeret umiddelbart efter hinanden for overskuelighedens skyld.

Inden læsning af romanen, er det en god idé, at arbejde med elevernes forforståelse og forventninger til romanen, som dannes af et samspil mellem deres egne livserfaringer, danskfaglige kompetencer og indtryk fra forsiden og evt. bagsidens tekst og illustrationer.

Før du læser:

Lav et associations-træ med en stamme og 8-10 grene, som hver har et antal mindre grene.

På de store grene skrives det, du ser på forsiden - plaster, kage, nåle, pilleglas mm. Ud

for hver af disse grene/ord skriver du associationer. Fx ud for plaster: sår, smerte, blod...

Nærlæs

Titlen indeholder bogstavrim med d. Overvej hvilke andre tillægsord med d, der kunne være valgt til titlen og hvilke ændringer det kunne betyde for indholdet i bogen.

(Eksempelvis dejlige, dumdristige, danske, depressive, delikate, dovne, drillende, dristige, dybe, dygtige, dårlige, dødirriterende)

Diskuter med din makker.

Notér dine gæt og tanker om bogens indhold i stammen. Lav også et kvalificeret gæt på genre og tid. (Hvis I har bogen fysisk, kan I også inddrage bagsiden).

Præsenter dit træ for din makker og omvendt.

Der findes digitale muligheder for mindmapping, hvor hele klassen kan byde ind. Se fx <https://www.emu.dk/modul/mindmap-som-et-undervisningsv%C3%A6rkt%C3%B8j>

Mens du læser romanen er det oplagt at forfølge og arbejde med litterære spor, da de ofte viser sig at være en åbning til en dybere forståelse af andre lag i romanen, fx personkarakteristik eller tema og motiv. Litterære spor kan være særlige ord, tegn, symboler, fortællestil eller passager, der får dig til at tænke på noget, du tidligere har læst, set eller oplevet eller giver dig en dybere forståelse for bogens indhold.

Mens du læser 1

Litterære spor: Bogstaver

Registrer steder i bogen, hvor bogstaver har en betydning.

Notér også undervejs i læsningen andre ting, som hjælper Selma med at styre og kontrollere hverdagen.

Efter læsning 1

Litterære spor: Bogstaver

Overvej og beskriv, hvilken betydning bogstaver har for Selma.

Hvordan vil du karakterisere Selma ud fra denne viden?

Find oversigten over bogens kapitler. Find systemet. Hvor går det i stykker? Hvad kunne titlen have været på de manglende kapitler?

Selma beslutter (s. 150), at I-K-V ikke længere findes. Hvad betyder det og hvorfor gør hun det?

Mens du læser 2

Litterære spor: Splinten

Find stederne i bogen, hvor splinten bliver nævnt eller omtalt.

Er der andre varsler, du bider mærke i?

Notér, hvordan Selma har det i de passager, hvor splinten nævnes.

Efter læsning 2

Litterære spor: Splinten og andre varsler.

Find varsler i de første to kapitler.

Diskuter, om splinten kan være et billede på noget andet?

Hvad synes du om billedet med den lyserøde elefant? Find eksempler fra dit eget liv på "lyserøde elefanter".

Læs evt. biblen online, Matthæusevangeliet kap. 7 og/eller Lukasevangeliet kap. 6 om splinten i din broders øje.

(Et stik af dårlig samvittighed? Noget der nager? En henvisning til Lukasevangeliet: "Hvorfor ser du splinten i din broders øje, men lægger ikke mærke til bjælken i dit eget øje? Hykler, tag først bjælken ud af dit eget øje; så kan du se klart nok til at tage den splint ud, som er i din broders øje. (Luk. 6, 41-42))

Mens du læser 3

Litterære spor: Sproget

Registrer undervejs i læsningen særlige ord, udtryk og billeder, der skaber og understreger den sproglige stil i bogen. Skriv eksemplerne ned efterhånden, som du finder dem.

Eksempelvis:

- hjemmelavede ord (fx "opkastmund" (s. 6)
- beskrivelser, hvor ting eller fænomener får menneskelige egenskaber (fx "Krammet, jeg får, er ikke forsigtigt, ikke bange for noget som helst" (s. 28-30))
- sammenligninger (fx: "...en tåre er trillet ned langs fars næseryg og har trukket et vådt

spor, der sidder og glimter, en snegl på vejen er tegn på regn..." (s. 19-22)

Efter læsning 3

Litterære spor: Sproget

Prøv selv at skabe eksempler på ord og udtryk i samme sproglige stil.

Hvordan vil du karakterisere den sproglige stil i bogen?

Overvej, hvad stilen og disse sproglige blomster gør ved din læsning og ved din oplevelse af Selma?

Mens du læser 4

Stop op i læsningen.

Overvej, hvad Selma tænker og føler, og hvad hun gerne vil sige til Vik eller spørge ham om.

Skriv nu en sms til Vik. Forsøg at skrive i samme sproglige stil som Selma.

Efter læsning 4

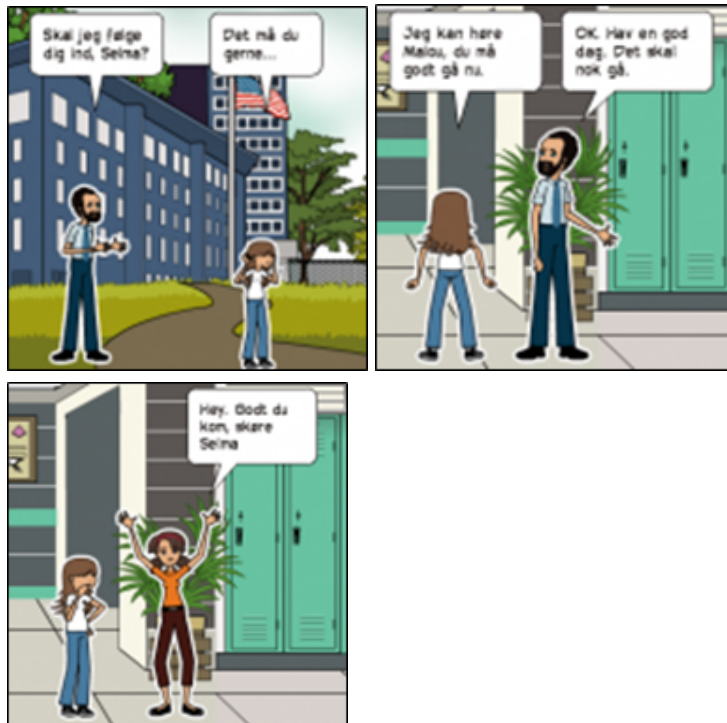
Karakteriser Selma før og efter - hvad er det, der ændres i Selma? Lav to akrostika med Selmas for bogstaver, - et før- og et efter-vers.

Tænk over ordet "Implodere" s. 105-108. Skal man implodere for at kunne genopstå på ny? Hvad ligger der i det?

Efter læsning 5:

Reaktioner på ulykker og sorg.

Vis Selmas første skoledag efter ulykken. (Benyt fx Pixton) Lad hende møde min. 5 forskellige venner/lærere og opleve deres reaktioner på ulykken og hende. Skriv også i "Selma-stil", hvad hun tænker om det og føler ved det. Lav nye ord, metaforer og beskrivelser med sammenligninger.

Efter læsning 6:

Afslutning på arbejdet

Beskriv hele klassen sammen eller i grupper jeres indtryk af bogen ved at lave ét stort akrostika med alfabetet. Find egnet digitalt format. Lav fx youtube-video, hvor hver elev filmes og siger et ord.